

การประเมินโครงการแหล่งเรียนรู้อิงถิ่นฐานของโรงเรียนพร้าววิทยาคม อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่
Place - based learning resource project evaluation
of Phrao Wittayakom School, Phrao District, Chiang Mai Province

เสาวลักษณ์ ดอนไพรอัน*

ดร. ฉัตรทิพย์ สุวรรณชิน**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินโครงการแหล่งเรียนรู้อิงถิ่นฐานของโรงเรียนพร้าววิทยาคม อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้การประเมินโครงการตามรูปแบบการประเมินซีโไป ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ผู้บริหาร จำนวน 4 คน ครูผู้สอน จำนวน 16 คนและนักเรียน จำนวน 60 คน รวมทั้งหมดจำนวน 80 คน ของโรงเรียนพร้าววิทยาคม ในปีการศึกษา 2556 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม แบบเลือกตอบ และการสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง ซึ่งแบบสอบถามวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่และร้อยละ ส่วนการสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์แบบอุปนัย

ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัจจัยพื้นฐานด้านสภาวะแวดล้อมของโครงการในส่วนของผู้บริหารและครูพบว่า ข้อที่มีร้อยละการปฏิบัติสูงสุดคือ ความชัดเจนของหลักการ วัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการ ส่วนนักเรียนพบว่า ข้อที่มีร้อยละการปฏิบัติสูงสุดคือ โรงเรียนมีวัสดุอุปกรณ์และอาคารสถานที่ที่เพียงพอสำหรับใช้ในโครงการ 2) ปัจจัยด้านกระบวนการปฏิบัติระหว่างการดำเนินโครงการ ในส่วนของผู้บริหารและครูพบว่า ข้อที่มีร้อยละการปฏิบัติสูงสุด มีจำนวน 2 ข้อ คือ ให้ความสำคัญในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์และชาติพันธุ์ และแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานโครงการ ส่วนนักเรียนพบว่าข้อที่มีร้อยละการปฏิบัติสูงสุดคือ ให้ความสำคัญในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์และชาติพันธุ์ และ 3) ปัจจัยด้านผลผลิตของโครงการในส่วนของผู้บริหารและครู และส่วนของนักเรียน พบว่า มีความคิดเห็นตรงกันคือ ข้อที่มีร้อยละการปฏิบัติสูงสุดคือนักเรียนมีความภาคภูมิใจชาติพันธุ์ของตนมากยิ่งขึ้น

* นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยพาร์อีสเทอร์น

E-mail: aob_yo@hotmail.com

** อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยพาร์อีสเทอร์น

คำสำคัญ

การประเมินโครงการ แหล่งเรียนรู้ท้องถิ่นฐาน โรงเรียนพร้าววิทยาคม

Abstract

This research aimed to evaluate the settlement-based learning resource project of Phrao Wittayakom School, Phrao District, Chiang Mai Province by using the project evaluation based on CPO's Evaluation Model. The sample used in this study included four administrators, sixteen teachers and sixty students. There were totally eighty people from Phrao Wittayakom School in the academic year 2013. The tools used in this research comprised of questionnaires in form of check list and non-structured interviews. The questionnaires were analyzed through frequency and percentage whereas non-structured interviews were analyzed through a technique of analytical induction.

The findings were as follows; 1) The basic factors of project environment condition in the part of administrators and teachers showed that the item with the highest percentage of performance was the clarity of principals, objectives and goals of the project. According to the students, the item with the highest percentage of performance was that the school had adequate supplies, equipment and buildings used for operating the project. 2) The factors of performance process during the project operation regarding the administrators and the teachers revealed two items with the highest percentage of performance focusing on conserving arts, culture, history and races and appointing the committee running the project. Related to the students, it showed the item with the highest percentage of performance concentrating on conserving arts, culture, history and races. 3) According to the factors of project output in the part of administrators, teachers and students, it was found that they had the same opinion on the item with the highest percentage of performance stating that the students had much more pride of their races.

Keywords

Settlement - Based Learning Resources, Project Evaluation, Phrao Wittayakom School

บทนำ

การศึกษาถือเป็นกระบวนการหนึ่งซึ่งช่วยพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะประเทศที่กำลังพัฒนา ซึ่งต้องเร่งให้มีการจัดการศึกษาที่เหมาะสม สอดคล้องกับสภาพสังคม ชุมชน และผู้เรียน โดยอาศัยทรัพยากรที่มีในท้องถิ่น การจัดการศึกษาที่ดีจะช่วยพัฒนาศักยภาพของประเทศชาติ ทั้งด้านความรู้ ความคิด คุณธรรม และจริยธรรม และยังเป็นเครื่องมือในการผลิตกำลังคนที่มีคุณภาพไปสู่สังคมในอนาคตได้เป็นอย่างดี (พะเยาว์ กังวล, 2546, 1) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2542, 25 - 26) ได้กำหนดให้รัฐส่งเสริมการดำเนินงานและจัดตั้งแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิตทุกรูปแบบ ได้แก่ ห้องสมุดประชาชน พิพิธภัณฑ์ หอศิลป์ สวนสัตว์ สวนสาธารณะ สวนพฤกษศาสตร์ อุทยานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ศูนย์การกีฬาและนันทนาการ แหล่งข้อมูลและแหล่งการเรียนรู้อื่น อย่างเพียงพอ นอกจากนี้ยังได้มีการส่งเสริมให้ชุมชนเกิดความเข้มแข็ง มีส่วนร่วมในการจัดกระบวนการเรียนรู้และจัดการศึกษา อบรม วิทยากรต่าง ๆ แก่ผู้เรียน ดังนั้นสถานศึกษาทุกแห่งจึงมีหน้าที่ในการดำเนินงานให้สนองนโยบายของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตของผู้เรียนให้เท่าทันวิทยาการใหม่ ๆ ตามความต้องการของสังคมภายใต้การเชื่อมโยงให้เข้ากับวิถีชีวิต ความรัก ความผูกพันกับท้องถิ่น การเห็นคุณค่าและอนุรักษ์วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อมของตน

การใช้แหล่งการเรียนรู้ในการเรียนการสอนโดยใช้การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีความจำเป็นมากในสภาพการเรียนการสอนในปัจจุบัน เนื่องจากการเรียนรู้สามารถเรียนรู้ได้ทุกแห่ง ทุกเวลาตามความสามารถและความต้องการของผู้เรียน แหล่งเรียนรู้จึงควรมีความหลากหลายเพียงพอ และทันสมัย ตอบสนองผู้เรียนให้มากที่สุดและการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ที่แท้จริงนั้นเป็นเรื่องที่ยากและซับซ้อน ดังนั้นบทบาทของครูจากที่เคยเป็นผู้บอกความรู้จากตำรา จะเปลี่ยนเป็นผู้จัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนลงมือเรียนรู้เอง ทำให้ครูมีบทบาทที่สำคัญต่อการปรับปรุงและปฏิรูปการศึกษาเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งกรมสามัญศึกษากระทรวงศึกษาธิการได้เห็นความสำคัญของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและนอกโรงเรียนที่จะทำให้ผู้เรียน พัฒนาศักยภาพและความสามารถของตนเอง สังคมไปสู่ความสำเร็จ (กรมสามัญศึกษา, 2543, 1-4)

ดังที่ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 22 กำหนดว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ การจัดกระบวนการเรียนรู้ เนื้อหาสาระและกิจกรรมต้องสอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน เรียนรู้จากประสบการณ์จริง เรียนรู้ได้ทุกเวลาและทุกสถานที่ รวมทั้งหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่มีจุดมุ่งหมายในการมุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ เป็นคนดีมีปัญญาและความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ มีจิตสำนึกในความ

ดังนั้นจึงเห็นได้ว่าการใช้แหล่งเรียนรู้ในการเรียนการสอนมีความสำคัญและเป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอนมาก เพราะสามารถใช้เป็นแนวทางในการวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ โดยการร่วมมือกันระหว่างผู้บริหารและครูในการกำหนดนโยบายส่งเสริม สนับสนุนการจัดทำ จัดสร้างและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้และประสบการณ์ในการจัดการและการใช้แหล่งเรียนรู้ มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนจากประสบการณ์ตรง ผ่านการปฏิบัติจริงในสภาพแวดล้อมจริง ฝึกทักษะการคิด การสังเกต การทำงานเป็นกลุ่ม มีความรับผิดชอบ ผู้เรียนรู้วิธีการเรียนรู้ของตนเองและเรียนรู้ตลอดชีวิต

โรงเรียนพร้าววิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 34 ได้มีการดำเนินโครงการเพื่อสนองนโยบายตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ดังกล่าว โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ใช้ประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน ได้แก่ โครงการแหล่งเรียนรู้อิงถิ่นฐาน หรือ แหล่งเรียนรู้ด้านศิลปวัฒนธรรมและชาติพันธุ์ที่มีความสำคัญต่อครู นักเรียนและชุมชนในด้านคุณค่า รวมทั้งข้อมูลสารสนเทศ วัตถุ ประวัติศาสตร์ จิตใจสุนทรียศาสตร์ นันทนาการ เศรษฐศาสตร์ การศึกษา ความภาคภูมิใจในมรดกของชุมชน ตลอดจนศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นและชาติพันธุ์ในชุมชน โดยได้ดำเนินการจัดสร้างและพัฒนาแหล่งเรียนรู้อิงถิ่นฐานของโรงเรียนพร้าววิทยาคม จำนวน 8 แหล่งเรียนรู้ และได้มีการดำเนินงานในส่วนของบริหารจัดการกระบวนการจัดการเรียนการสอนโดยใช้แหล่งเรียนรู้ที่สร้างขึ้นอย่างหลากหลาย ซึ่งเรียกได้ว่า แหล่งเรียนรู้อิงถิ่นฐาน (Place - Based Education) เป็นการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้รู้ซึ่งและตระหนักในคุณค่าของมรดกแห่งท้องถิ่นไม่ว่าจะเป็นจารีตประเพณี วัฒนธรรมท้องถิ่น ภูมิทัศน์ ประสบการณ์ หรือสิ่งอื่นใดของท้องถิ่นนั้น โดยมีขั้นตอนการจัดทำหน่วยการเรียนรู้ที่ละเอียด ชัดเจน และครอบคลุมเพื่อที่นักเรียนและบุคลากรในโรงเรียนจะสามารถใช้ในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเอง และเป็นการสนับสนุน ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

สรุปได้ว่าการประเมินโครงการมีความมุ่งหมายเพื่อแสดงผลการพิจารณาถึงคุณค่าของโครงการ ด้วยการนำข้อมูลไปวิเคราะห์หาประสิทธิผลเพื่อช่วยให้ผู้มีอำนาจตัดสินใจนำไปใช้ได้ โดยคำนึงถึงความสำคัญของโครงการว่ามีความเหมาะสมเพียงใด บรรลุตามวัตถุประสงค์หรือไม่ เพราะผลการประเมินจะเป็นตัวกระตุ้นให้การดำเนินงานมีข้อบกพร่องน้อยลง ขณะเดียวกันก็เป็นการเพิ่มประสิทธิภาพให้มากขึ้นในการทำงานของแต่ละโครงการ

จากการดำเนินการโครงการแหล่งเรียนรู้อิงถิ่นฐาน (Place-Based Education) ของโรงเรียนพร้าววิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 34 ที่ได้ดำเนินการมาเป็นระยะเวลาพอสมควร แต่ยังไม่มีการประเมินผลโครงการดังกล่าวอย่างเป็นระบบ ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นครูผู้สอนและเป็นคนหนึ่งในคณะทำงานของโครงการนี้ จึงเห็นว่าการประเมินโครงการดังกล่าวเป็นสิ่งที่ควรกระทำเป็นอย่างยิ่ง ผู้วิจัยจึงได้ดำเนินการประเมินโครงการโดยใช้รูปแบบการประเมินซีโป (CPO: CPO's Evaluation Model) ที่พัฒนาโดย

เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี (2542) ทั้งนี้เพราะรูปแบบการประเมินดังกล่าวเป็นรูปแบบการประเมินที่เป็นระบบ เหมาะสมกับการดำเนินกิจกรรมของคนไทย ซึ่งจากผลการวิจัยในครั้งนี้ สามารถใช้เป็นข้อมูลประกอบในการ ปรับปรุงโครงการแหล่งเรียนรู้อิงถิ่นฐานของโรงเรียนพราววิทยาคม ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อประเมินโครงการแหล่งเรียนรู้อิงถิ่นฐานของโรงเรียนพราววิทยาคม อำเภอพราว จังหวัดเชียงใหม่

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือบุคลากรของโรงเรียนพราววิทยาคมที่เข้าร่วมโครงการแหล่งเรียนรู้ อิงถิ่นฐาน ได้แก่ ผู้บริหาร จำนวน 4 คน และครู จำนวน 16 คน และนักเรียน จำนวน 60 คน รวมทั้งหมด จำนวน 80 คน ในปีการศึกษา 2556 ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง ซึ่งมาจากผู้ที่ได้รับผิดชอบในการดำเนินงาน ตามโครงการแหล่งเรียนรู้อิงถิ่นฐานรวมทั้งนักเรียนที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรมตามโครงการแหล่งเรียนรู้ อิงถิ่นฐาน

ในการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยใช้วิธีการเลือก แบบเจาะจง โดยมีเกณฑ์ในการเลือก คือ รองผู้อำนวยการที่ ได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการ ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานตามโครงการแหล่งเรียนรู้อิงถิ่นฐาน จำนวน 1 คน ครูที่เข้าร่วมโครงการแหล่งเรียนรู้อิงถิ่นฐาน จำนวน 1 คน และนักเรียน ที่เข้าร่วมโครงการแหล่งเรียนรู้ อิงถิ่นฐาน จำนวน 1 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 3 คน

2. ขอบเขตเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเนื้อหา 2 ประเด็น ได้แก่ 1) การประเมินโดยใช้รูปแบบการประเมินซีโป (CPO) ของเยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี (2542) โดยมุ่งประเมิน 3 ด้าน คือ (1) ปัจจัยพื้นฐานด้านสภาวะแวดล้อม ของโครงการ (2) ด้านกระบวนการปฏิบัติระหว่างดำเนินโครงการ (3) ด้านผลผลิตของโครงการแหล่งเรียนรู้ อิงถิ่นฐาน และ 2) โครงการแหล่งเรียนรู้อิงถิ่นฐานของโรงเรียนพราววิทยาคม ในปีการศึกษา 2556

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสอบถาม แบบสอบถามจะแบ่งออกเป็น 2 ชุด โดยชุดที่ 1 จะเป็นแบบสอบถามสำหรับผู้บริหาร และครู และชุดที่ 2 จะเป็นแบบสอบถามสำหรับนักเรียน โดยภายใต้แบบสอบถามทั้ง 2 ชุด มีโครงสร้างแบ่ง ออกเป็น 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 2 การประเมินโครงการแหล่งเรียนรู้อิงถิ่นฐานของโรงเรียนพร้าววิทยาคม เป็นแบบตรวจสอบรายการ โดยเป็นคำถามเกี่ยวกับ(1) ปัจจัยพื้นฐานด้านสภาวะแวดล้อมของโครงการ (2) ด้านกระบวนการปฏิบัติระหว่าง การดำเนินโครงการ (3) ด้านผลผลิตของโครงการแหล่งเรียนรู้อิงถิ่นฐาน และ ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะ เป็นแบบปลายเปิด

การทดสอบความเที่ยงของแบบสอบถามผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปทดสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (Content Validity) จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน โดยทั้งหมดได้ยืนยันว่าเครื่องมือฉบับดังกล่าวมีความเที่ยงตรงด้านเนื้อหาแล้ว จากนั้นจึงได้นำไปทดลองใช้ (Try-Out) กับผู้บริหาร ครู และนักเรียนในโรงเรียนแม่แตง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 30 คน โดยมีค่าความเชื่อมั่นชุดที่ 1 เท่ากับ .9509 ชุดที่ 2 เท่ากับ .7649

2. แบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินโครงการ เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการสัมภาษณ์ พร้อมทั้งศึกษาเทคนิควิธีการสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง จากนั้นจัดทำแนวการสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้างโดยมีคำถามเกี่ยวกับปัจจัยพื้นฐานด้านสภาวะแวดล้อมของโครงการ ด้านกระบวนการปฏิบัติระหว่าง การดำเนินโครงการ ด้านผลผลิตของโครงการแหล่งเรียนรู้อิงถิ่นฐาน แล้วนำไปทดลองใช้โดยการสัมภาษณ์บุคลากรในโรงเรียนแม่แตงอำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ จากนั้นนำมาปรับปรุงแก้ไขแล้วนำมาใช้ในการสัมภาษณ์ต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง จำนวน 80 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 จากนั้นได้ทำการตรวจสอบพบว่าข้อมูลมีความสมบูรณ์ทุกฉบับ และนำมาวิเคราะห์ด้วยวิธีทางสถิติในขั้นตอนต่อไป ส่วนการสัมภาษณ์ได้ทำการคัดเลือกแบบเจาะจง คือ รองผู้อำนวยการที่ได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการ ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานตามโครงการแหล่งเรียนรู้อิงถิ่นฐาน จำนวน 1 คน ครูที่เข้าร่วมโครงการแหล่งเรียนรู้อิงถิ่นฐาน จำนวน 1 คน และนักเรียน ที่เข้าร่วมโครงการแหล่งเรียนรู้อิงถิ่นฐาน จำนวน 1 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 3 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. แบบสอบถาม

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่ และร้อยละ

ตอนที่ 2 การประเมินโครงการแหล่งเรียนรู้อิงถิ่นฐานของโรงเรียนพร้าววิทยาคม วิเคราะห์โดยใช้ความถี่และร้อยละ และนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย จากนั้นทำการวิเคราะห์เพื่อตัดสินคุณค่าของ

การประเมินโครงการแหล่งเรียนรู้อิงถิ่นฐานของโรงเรียนพร้าววิทยาคม ตามรูปแบบการประเมินซีโป (CPO) ของเยาวตี รางชัยกุล วิบูลย์ศรี (2542) ดังนี้

1) วิเคราะห์ปัจจัยพื้นฐานด้านสภาวะแวดล้อมของโครงการแหล่งเรียนรู้อิงถิ่นฐาน โดยใช้เกณฑ์การเปรียบเทียบความถี่และร้อยละ

2) วิเคราะห์ด้านกระบวนการปฏิบัติระหว่างการทำเนิการของโครงการแหล่งเรียนรู้อิงถิ่นฐาน โดยใช้เกณฑ์การเปรียบเทียบความถี่และร้อยละ

3) วิเคราะห์ด้านผลผลิตของโครงการแหล่งเรียนรู้อิงถิ่นฐาน โดยใช้เกณฑ์การเปรียบเทียบความถี่และร้อยละ

ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะ วิเคราะห์โดยใช้ความถี่ นำเสนอรูปแบบการบรรยาย

2. การสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์แบบอุปนัย และประมวลผลเป็นความเรียง

ผลการวิจัย

1. ผลการวิจัยจากแบบสอบถาม

1) สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ชุดที่ 1 ผู้บริหารและครู

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 55.00 และส่วนใหญ่มีตำแหน่งเป็นครู จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 80.00 โดยส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 41-50 ปี จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 45.00 และส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาสูงสุดปริญญาโท จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 55.00

ชุดที่ 2 นักเรียน

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 73.30 และส่วนใหญ่เรียนอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีจำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 30.00 และส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการเข้าร่วมโครงการ 1 ปี มีจำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 61.70

2) การประเมินโครงการแหล่งเรียนรู้อิงถิ่นฐานของโรงเรียนพร้าววิทยาคม

ตารางที่ 1

ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อการประเมินโครงการแหล่งเรียนรู้อิงถิ่นฐานของโรงเรียนพราววิทยาคม

ด้าน	รายการ	ปฏิบัติ		ไม่ได้ปฏิบัติ		ไม่แน่ใจ	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
(n=20)							
1. ปัจจัยพื้นฐานด้านสภาวะแวดล้อม	1. ความชัดเจนของหลักการวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการ	18	90	-	-	2	10
2. ด้านกระบวนการปฏิบัติระหว่างดำเนินการโครงการ	1. ให้ความสำคัญในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์และชาติพันธุ์	20	100	-	-	-	-
	2. แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานโครงการ	20	100	-	-	-	-
3. ด้านผลผลิตของโครงการ	1. นักเรียนมีความภาคภูมิใจชาติพันธุ์ของตนมากยิ่งขึ้น	16	80	1	5	3	15

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยพื้นฐานด้านสภาวะแวดล้อมของโครงการ พบว่า ผู้บริหารและครู ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อที่มีร้อยละการปฏิบัติสูงสุดคือ ความชัดเจนของหลักการ วัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการ ทางด้านกระบวนการปฏิบัติระหว่างการดำเนินโครงการ พบว่า ผู้บริหาร ครู มีความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อที่มีร้อยละการปฏิบัติสูงสุด คือ ให้ความสำคัญในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์และชาติพันธุ์และแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานโครงการ ส่วนด้านผลผลิตของโครงการ พบว่า ผู้บริหาร ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อที่มีร้อยละการปฏิบัติสูงสุดตรงกัน คือ นักเรียนมีความภาคภูมิใจชาติพันธุ์ของตนมากยิ่งขึ้น

ตารางที่ 2

ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการประเมินโครงการแหล่งเรียนรู้อิงถิ่นฐานของโรงเรียนพัว้ว วิทยาคม

ด้าน	รายการ	ปฏิบัติ		ไม่ได้ปฏิบัติ		ไม่แน่ใจ	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
(n=60)							
1. ปัจจัยพื้นฐานด้านสภาวะแวดล้อม	1. โรงเรียนมีวัสดุอุปกรณ์และอาคารสถานที่ที่เพียงพอสำหรับใช้ในโครงการ	58	96.67	-	-	2	3.33
2. ด้านกระบวนการปฏิบัติระหว่างดำเนินการโครงการ	1. ให้ความสำคัญในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์และชาติพันธุ์	58	96.67	-	-	2	3.33
3. ด้านผลผลิตของโครงการ	1. นักเรียนมีความภาคภูมิใจชาติพันธุ์ของตนมากยิ่งขึ้น	57	95	-	-	3	5

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยพื้นฐานด้านสภาวะแวดล้อมของโครงการ พบว่า นักเรียน ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อที่มีร้อยละการปฏิบัติสูงสุดคือ โรงเรียนมีวัสดุอุปกรณ์และอาคารสถานที่ที่เพียงพอสำหรับใช้ในโครงการ ทางด้านกระบวนการปฏิบัติระหว่างการดำเนินโครงการ พบว่า นักเรียน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อที่มีร้อยละการปฏิบัติสูงสุด คือ ให้ความสำคัญในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์และชาติพันธุ์ ส่วนด้านผลผลิตของโครงการ พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อที่มีร้อยละการปฏิบัติสูงสุดตรงกัน คือ นักเรียนมีความภาคภูมิใจชาติพันธุ์ของตนมากยิ่งขึ้น

2. ผลการวิจัยจากการสัมภาษณ์

ตารางที่ 3

ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อการประเมินโครงการแหล่งเรียนรู้อิงถิ่นฐานของโรงเรียนพริ้ววิทยาคม

ด้าน	สรุปผลการสัมภาษณ์
1. ปัจจัยพื้นฐานด้านสถานะแวดล้อม	<p>ปัญหา</p> <ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนไม่เห็นคุณค่าของแหล่งเรียนรู้ - ขาดการประสานร่วมมือในการจัดการแหล่งเรียนรู้ - สถานที่คับแคบและขาดการปรับปรุงพัฒนาด้านภูมิทัศน์ <p>ข้อเสนอแนะ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ครูควรกระตุ้นให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าและมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาแหล่งเรียนรู้ - ควรจัดอบรมบุคลากรผู้รับผิดชอบประจำแหล่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่องเพื่อรับทราบปัญหาและกำหนดแนวทางการแก้ไข - ควรมีการประสานงานระหว่างบุคลากรประจำแหล่งเรียนรู้ - ควรปรับปรุงภูมิทัศน์และลานกิจกรรมให้ถูกต้องเหมาะสมและครบทุกชนเผ่า
2. ด้านกระบวนการปฏิบัติระหว่างดำเนินการโครงการ	<p>ปัญหา</p> <ul style="list-style-type: none"> - ขาดกิจกรรมส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ - ชุมชนไม่มีส่วนร่วมในการใช้ประโยชน์และร่วมพัฒนา - การดำเนินงานขาดการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกคนในสถานศึกษาและไม่มีการใช้ในการเรียนการสอนจริงในแต่ละวัน - การประชาสัมพันธ์โครงการมีน้อย - ขาดการนิเทศติดตามอย่างต่อเนื่อง <p>ข้อเสนอแนะ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ควรจัดกิจกรรมลงสู่ผู้เรียนให้มากยิ่งขึ้นและกำหนดกิจกรรมให้เกิดเป็นรูปธรรม - ควรให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการใช้ประโยชน์และร่วมพัฒนาแหล่งเรียนรู้ - ควรมีการประสานงานระหว่างบุคลากรประจำแหล่งเรียนรู้กับบุคลากรทุกคนในสถานศึกษาและส่งเสริมให้มีการใช้แหล่งเรียนรู้ให้มากยิ่งขึ้น - ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้หน่วยงานต่างๆในท้องถิ่นให้เห็นถึงความสำคัญของแหล่งเรียนรู้ - ควรมีการนิเทศติดตามอย่างสม่ำเสมอและมีการรายงานผลการดำเนินงานต่อผู้เกี่ยวข้อง
3. ด้านผลผลิตของโครงการ	<p>ปัญหา</p> <ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนยังไม่ได้ใช้ประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด <p>ข้อเสนอแนะ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ควรพัฒนาในด้านการจัดกิจกรรมที่มีชีวิต มีการจัดกิจกรรมที่หลากหลายและใช้ประโยชน์ให้มากกว่านี้ - ควรมีการพัฒนาต่อยอดในโครงการให้สำเร็จส่งผลในระยะยาว

ตารางที่ 4

ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการประเมินโครงการแหล่งเรียนรู้อิงถิ่นฐานของโรงเรียนพร้าววิทยาคม

ด้าน	สรุปผลการสัมภาษณ์
1. ปัจจัยพื้นฐานด้าน สถานะแวดล้อม	<p>ปัญหา</p> <ul style="list-style-type: none"> - สถานที่คับแคบและขาดการปรับปรุงพัฒนาด้านภูมิทัศน์ - ขาดการประสานร่วมมือในการจัดการแหล่งเรียนรู้ <p>ข้อเสนอแนะ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ควรปรับปรุงภูมิทัศน์และลานกิจกรรมให้ถูกต้องเหมาะสมและครบทุกชนเผ่า - ควรมีการประสานงานระหว่างบุคลากรประจำแหล่งเรียนรู้ - ควรปลูกจิตสำนึกของผู้ใช้ที่ต้องรับผิดชอบร่วมกัน
2. ด้านกระบวนการ ปฏิบัติระหว่าง ดำเนินการโครงการ	<p>ปัญหา</p> <ul style="list-style-type: none"> - ขาดกิจกรรมส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ - การประชาสัมพันธ์โครงการมีน้อย <p>ข้อเสนอแนะ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ควรจัดกิจกรรมลงสู่ผู้เรียนให้มากยิ่งขึ้น - ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้หน่วยงานต่างๆในท้องถิ่นให้เห็นถึงความสำคัญของแหล่งเรียนรู้
3. ด้านผลผลิตของ โครงการ	<p>ปัญหา</p> <ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนยังไม่ได้ใช้ประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด <p>ข้อเสนอแนะ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ควรพัฒนาในด้านการจัดกิจกรรมที่มีชีวิต มีการจัดกิจกรรมที่หลากหลายและใช้ประโยชน์ให้มากกว่านี้

การอภิปรายผล

1. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยพื้นฐานด้านสถานะแวดล้อมของโครงการ พบว่า สอดคล้องกับงานวิจัยของ ยาใจ พรหมวงศ์ (2553) ซึ่งได้ศึกษาการประเมินโครงการโรงเรียนวิถีพุทธ โรงเรียนบ้านเวียงฝาง จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามได้ปฏิบัติงานตามกำหนดหลักการเหตุผลสอดคล้องกับนโยบายของโครงการ สร้างความรู้ความเข้าใจในวัตถุประสงค์ของโครงการให้กับครูผู้สอน จัดบุคลากรดำเนินงานตามบทบาทและหน้าที่อย่างเพียงพอ สนับสนุนงบประมาณ จัดทำแผนและปฏิทินปฏิบัติงาน โดยให้ครูมีส่วนร่วมวางแผน ซึ่งสอดคล้องกับหลักการ วัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าโรงเรียนพร้าววิทยาคมได้รับ

การคัดเลือกให้เข้าร่วมโครงการ “หนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝัน” ตามนโยบายของรัฐบาล ในการปฏิรูปการศึกษาของประเทศไทยและได้รับงบประมาณดำเนินการพัฒนาแหล่งเรียนรู้อิงถิ่นฐาน จึงมีวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการอย่างชัดเจน โดยมีการวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ และ สอดคล้องกับงานวิจัยของ พรชัย ตุงคนาคกร (2549) ซึ่งได้ศึกษาการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ เรื่องอาชีพในชุมชน โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่าหน่วยการเรียนรู้ เรื่องอาชีพในชุมชนโดยใช้แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นมีความเหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นและสามารถนำมาใช้ในการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากผู้ศึกษาได้วางแผนการสร้างหน่วยการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ โดยมีการสำรวจแหล่งเรียนรู้ ศึกษาวัตถุประสงค์ วิเคราะห์สาระการเรียนรู้และวิเคราะห์หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เพื่อนำมาเป็นกรอบแนวปฏิบัติในการวางแผนการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น อีกทั้งเนื้อหาที่นำมาจัดการเรียนการสอนเป็นเรื่องใกล้ตัวนักเรียนตลอดจนการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายจึงทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในบทเรียน สนุกสนานในการเรียนได้ปฏิบัติจริงในแหล่งเรียนรู้รวมถึงได้เรียนรู้กับภูมิปัญญาท้องถิ่น ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับโครงการ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในการปฏิบัติคือ โรงเรียนมีวัสดุอุปกรณ์และอาคารสถานที่ที่เพียงพอสำหรับใช้ในโครงการ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนพร้าววิทยาคมมีการสนับสนุนงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในโครงการอย่างเพียงพอจึงทำให้การดำเนินงานตามโครงการเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้

2. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยด้านกระบวนการปฏิบัติระหว่างการดำเนินโครงการ พบว่า ผู้บริหาร ครูและนักเรียน มีความคิดเห็นที่ข้อที่มีค่าเฉลี่ยในการปฏิบัติสูงสุดคือ ให้ความสำคัญในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์และชาติพันธุ์และแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานตามโครงการ ทั้งนี้โรงเรียนพร้าววิทยาคมได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการอนุรักษ์ ศิลปวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์และชาติพันธุ์ เพื่อใช้เป็นแหล่งเรียนรู้ที่ก่อให้เกิดประโยชน์ให้กับเด็กและเยาวชนรวมทั้งสามารถให้บริการแก่ครูผู้สอนของโรงเรียนในฝัน จังหวัดเชียงใหม่ จึงได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานตามโครงการอย่างชัดเจน มีการแบ่งงานอย่างเป็นระบบโดยมีการประชุมวางแผนการทำงานอย่างเป็นลำดับขั้นตอน ร่วมกันคิดกิจกรรมเพื่อให้แหล่งเรียนรู้มีความน่าสนใจและเป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของบุคลากร นักเรียนและชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เบญจวรรณ ระตา (2551) ได้ศึกษาการใช้แหล่งเรียนรู้ในการเรียนการสอน บุคลากร สถานที่ และกิจกรรมที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น ผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนทุกคนได้ดำเนินการใช้แหล่งเรียนรู้ โดยร่วมกันกำหนดนโยบาย วางแผนการใช้แหล่งเรียนรู้ กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้และจุดประสงค์การใช้แหล่งเรียนรู้ รวมทั้งแหล่งเรียนรู้มีความเหมาะสมและเป็นประโยชน์ต่อการนำมาใช้ในการเรียนการสอน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าโครงการแหล่งเรียนรู้อิงถิ่นฐานของ

โรงเรียนพรั่ววิทยาคม จัดกิจกรรมเน้นให้ผู้เรียนได้ตระหนักและเห็นคุณค่า ห่วงแทนในศิลปวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์และชาติพันธุ์ของตนเองโดยผ่านกิจกรรมต่างๆของโครงการอย่างต่อเนื่องทำให้นักเรียนมีความภาคภูมิใจในการได้นำเสนอวัฒนธรรมด้านชาติพันธุ์ของตนเอง

3. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยด้านผลผลิตของโครงการ พบว่า ผู้บริหาร ครู และนักเรียน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อที่มีค่าเฉลี่ยในการปฏิบัติสูงสุดคือ นักเรียนมีความภาคภูมิใจในชาติพันธุ์ของตนเองมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้เป็นเพราะกลุ่มนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมในโครงการแหล่งเรียนรู้อิงถิ่นฐานของโรงเรียนพรั่ววิทยาคมให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของโครงการแหล่งเรียนรู้อิงถิ่นฐานในด้านชาติพันธุ์ตลอดจนสามารถเผยแพร่วัฒนธรรมของตนอย่างภาคภูมิใจ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสรรค์ วรรณิทธิ์ และทิพวัลย์ คำคง (2545) ได้ให้แนวคิดในการใช้แหล่งเรียนรู้ว่าเป็นการใช้แหล่งภูมิปัญญาและทรัพยากรธรรมชาติในชุมชน เป็นแหล่งเรียนรู้ ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ได้โดยตรงด้วยตนเองอย่างถูกต้องและเรียนรู้ได้ตลอดเวลา สามารถใช้แหล่งเรียนรู้มาหล่อหลอมคนในท้องถิ่นให้มีความรู้ความเข้าใจถึงสิ่งต่าง ๆ ในชุมชน เป็นการสร้างเจตคติ ค่านิยม ความภาคภูมิใจให้เกิดขึ้นกับคนในชุมชน

บทสรุป

จากการวิจัยเรื่อง การประเมินโครงการแหล่งเรียนรู้อิงถิ่นฐานของโรงเรียนพรั่ววิทยาคม อำเภอพรั่ว จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ปัจจัยพื้นฐานด้านสภาวะแวดล้อมของโครงการ โรงเรียนมีความชัดเจนของหลักการ วัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการและโรงเรียนมีวัสดุอุปกรณ์ อาคารสถานที่ที่เพียงพอสำหรับใช้ในโครงการ ส่วนด้านกระบวนการปฏิบัติระหว่างดำเนินการดำเนินโครงการ โรงเรียนให้ความสำคัญในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์และชาติพันธุ์และแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานโครงการ และด้านผลผลิตของโครงการ นักเรียนมีความภาคภูมิใจในชาติพันธุ์ของตนเองมากยิ่งขึ้น ถึงแม้ว่าผลการวิจัยที่ออกมา จะมีร้อยละของการปฏิบัติค่อนข้างสูง โดยเฉพาะในข้อนักเรียนมีความภาคภูมิใจในชาติพันธุ์ของตนเองมากยิ่งขึ้น แต่ก็ยังมีส่วนที่ไม่ได้ปฏิบัติและส่วนไม่แน่ใจรวมทั้งปัญหาต่าง ๆ อยู่ ดังนั้นผู้บริหารควรนำผลการวิจัยไปหาแนวทางในการวางแผน ปรับปรุง เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขต่อไป ดังนี้

1. ปัจจัยพื้นฐานด้านสภาวะแวดล้อมของโครงการ ซึ่งมีความสำคัญที่สุด ผู้บริหาร ควรส่งเสริม สนับสนุน ด้านงบประมาณในการจัดกิจกรรม ควรมีการให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมและสนับสนุนด้านงบประมาณในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของโครงการ ผู้ดำเนินโครงการควรมีความรู้ความเข้าใจในการจัดการแหล่งเรียนรู้อิงถิ่นฐานด้านชาติพันธุ์อย่างชัดเจน

2. ด้านกระบวนการหรือการปฏิบัติ ผู้บริหาร ครู ควรมีการสร้างความตระหนักให้นักเรียนเห็นความสำคัญของโครงการ ส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นของตนเอง ควรมีการจัดกิจกรรมที่หลากหลายโดยการปรับปรุงวิธีการสอนการปฏิบัติ เพื่อฝึกให้นักเรียนเป็นผู้รู้จักคิดและแก้ปัญหาด้วยตนเองให้มีพัฒนาการมากขึ้น รวมทั้งการสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรม รวมทั้งการสร้างบรรยากาศในการทำงานร่วมกันให้เกิดความรัก ความสามัคคีมากยิ่งขึ้น

3. ด้านผลผลิตของโครงการ ครูควรสร้างความตระหนัก และแนวทางในการปฏิบัติ เพื่อให้นักเรียนมีความภาคภูมิใจในชาติพันธุ์ของตนเองตลอดจนสร้างเจตคติที่ดีต่อชาติพันธุ์ต่างๆที่มีในท้องถิ่นให้เกิดกับผู้เรียน และนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

สำหรับข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป มีดังนี้

1. ควรมีการวิจัยในเชิงคุณภาพเพื่อให้ได้ข้อมูลในเชิงลึกเกี่ยวกับโครงการ
2. ควรทำการวิจัยเรื่องการติดตามผลการดำเนินงานโครงการแหล่งเรียนรู้ท้องถิ่นฐานของโรงเรียนพร้าว วิทยาคม อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). **เส้นทางสู่ความสำเร็จของการปฏิรูปการศึกษาไทย. แนวทางการดำเนินงานการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ.** กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑.** กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กรมสามัญศึกษา. (2543). **การจัดการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง: เอกสารชุดแนวปฏิบัติการศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา.** กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2542). **ราชกิจจานุเบกษา.** กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- เบญจวรรณ รัตนา. (2551). **การใช้แหล่งเรียนรู้ในการจัดการการเรียนการสอนของโรงเรียนเทศบาลดอกเงิน จังหวัดเชียงใหม่. การค้นคว้าแบบอิสระ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.**
- พรชัย ตุงคนาค. (2549). **การพัฒนาการเรียนรู้ เรื่อง อาชีพในชุมชนโดยใช้แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. การค้นคว้าแบบอิสระ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.**

- พะเยาว์ กังวล. (2546). การประเมินโครงการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพ ระยะสั้นหลักสูตร การเลี้ยงโคนมของ
วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเพชรบุรี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย
สถาบันราชภัฏสวนดุสิต.
- ยาใจ พรหมวงศ์. (2553). การประเมินโครงการโรงเรียนวิถีพุทธ โรงเรียนบ้านเวียงฝาง จังหวัดเชียงใหม่.
การค้นคว้าแบบอิสระ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี. (2542). การประเมินโครงการแนวคิดและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- สรรงค์ วรอินทร์ และทิพวัลย์ คำคง. (2545). ครูกับการจัดการศึกษาของชุมชน. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์.
- สรรงค์ วรอินทร์ และคณะ. (2546). รายงานการวิจัย เรื่อง การวิจัยเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ในชุมชน : มิติ
ด้านการปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ.